

WERKVORM

Het Burgerberaad-debat

Een burgerberaad is een vorm van diepe democratie. Het doel van het burgerberaad-debat is niet om enkel de ander te overtuigen van jouw oplossing, maar om samen tot de beste oplossing te komen. Deze vorm kan goed ingezet worden om gevoelige onderwerpen bespreekbaar te maken zoals racisme, genderongelijkheid en seksuele diversiteit.

Duur

40 minuten

Leerdoelen

- Leren luisteren naar elkaar
- Verzamelen en leren omgaan met verschillende visies, meningen en invalshoeken binnen een groep
- Leren tot compromissen te komen met een groep
- Beter herkennen wat het probleem achter een stelling is

Wat doe jij?

Stap 1

Splits de klas in tweeën en leg een groot maatschappelijk probleem voor. Bij deze vorm zijn er geen voor- en tegenstanders. Iedereen is het eens dat het voorgelegde een probleem vormt en dat er hiervoor een oplossing moet komen. Beide groepen krijgen de taak om een oplossing te formuleren voor het probleem. De oplossing wordt geformuleerd in één korte zin. Deze zin vormt eigenlijk een stelling, zoals je gewend bent van een traditioneel debat.

Stel je voor, het probleem is "LHBTI+ jongeren worden gepest op school". Daarbij zouden de volgende oplossingen geformuleerd kunnen worden door de twee teams:

Oplossing team 1: Alle scholen moeten een uur per maand verplicht lesgeven over seksuele diversiteit.

Oplossing team 2: Alle series en films moeten ten minste één LHBTI+ liefdeskoppel includeren.

Tip!

Vinden je leerlingen het moeilijk om oplossingen te bedenken? Het is ook mogelijk dat jij als docent een aantal oplossingen voorlegt en de leerlingen laat kiezen welke oplossing bij hun team past.

Stap 2

Nu gaan beide teams hun plan aan elkaar presenteren. Net als bij een traditioneel debat zijn er verschillende sprekersbeurten en taken. De eerste sprekersbeurt is de opzetbeurt. Hierin legt de spreker het probleem uit en vertelt welke oplossing het team voor het probleem heeft bedacht. Daarna vertelt de spreker over drie voordelen en drie nadelen van de oplossing. De voordelen en nadelen krijgen, zoals we ook bij het traditioneel debat gewend zijn, allemaal een nummer en een naam. Daarna worden de drie voordelen uitgewerkt volgens het AUB- of SExl-model. Vervolgens presenteert het team drie uitdagingen/nadelen aan hun oplossing. Ze vragen hulp bij deze uitdagingen van het andere team. In de afsluiting vertelt de spreker dat hun team gelooft dat de door hun aangedragen oplossing goed werkt, maar dat er ook drie uitdagingen zullen zijn. Deze uitdagingen krijgen ook een naam en een nummer. Team 1 vraagt aan team 2 hulp bij de uitdagingen.

Hieronder vind je in grote lijnen de uitwerking van de oplossing van team 1: Alle scholen moeten per maand een uur lesgeven over gender- en seksuele diversiteit.

Kop (inleiding opzetbeurt)

“Het probleem is dat jongeren die LHBTI+ zijn worden gepest op school. Wij denken dat dit komt omdat het idee heerst dat de ‘normale’ vorm van liefde, liefde is tussen een man en een vrouw. Terwijl ongeveer 10% van de jongeren LHBTI+ is. Het idee dat heteroseksualiteit de norm is vind je overal in de samenleving terug, waaronder op school. Daarom is onze oplossing: Alle scholen moeten een uur per maand verplicht lesgeven over gender- en seksuele diversiteit.

Wij zien aan deze oplossing drie voordelen en drie nadelen. De voordelen zijn: 1. Perfecte leeromgeving 2. Ouders leren van kinderen 3. Veilige sfeer. De nadelen zijn: 1. Vrijheid van onderwijs 2. Onbevoegdheid docenten 3. Botsen met religie.”

Voordelen

1. Perfecte leeromgeving
2. Groot en divers bereik
3. Veilige sfeer

Nadelen

1. Vrijheid van onderwijs
2. Onbevoegdheid
3. Botsen met religie

Tip!

Voor het uitleggen van de voordelen en nadelen kun je het SExl/AUB model gebruiken. Hoe dat werkt [vind je hier](#).

Romp

*“Allereerst zal ik de voordelen uitleggen. **Het eerste voordeel** is perfecte leeromgeving. Daarmee bedoelen we dat school de perfecte leeromgeving is voor jonge mensen om te leren over LHBTI+ vraagstukken. Door het op school te implementeren bereik je alle scholieren in Nederland en weet je zeker dat iedereen er iets over leert. Stel je voor, je spreekt thuis nooit over gender- en seksuele diversiteit met je ouders. Dan is de kans dat je over LHBTI+ vraagstukken leert een stuk kleiner. School is dan de perfecte leeromgeving om hier wél over te leren.*

***Het tweede voordeel** is dat leerlingen die over LHBTI+ vraagstukken leren, deze kennis wellicht ook thuis zullen delen met ouders. Ouders van scholieren zullen zelf minder met LHBTI+ vraagstukken te maken hebben gehad omdat, in de tijd dat zij jong waren, nog veel meer taboe lag rondom LHBTI+ mensen. Stel je*

voor, je leert op school over een non-binaire genderidentiteit en de verschillende voornaamwoorden die hiervoor gebruikt kunnen worden. Je had hier nog nooit eerder over gehoord omdat je thuis hebt geleerd dat er alleen de mogelijkheid bestaat om man of vrouw te zijn. De kans is aanwezig dat je deze nieuwe kennis deelt met je ouders of verzorgers, en dat zij hier ook van leren. Zo bereiken we een nog grotere en meer diverse groep mensen met deze kennis.

Het derde voordeel is veilige sfeer. Praten over gender- en seksuele diversiteit is een gevoelig onderwerp, vooral voor jongeren die hun eigen gender- en seksualiteit aan het onderzoeken zijn. Docenten hebben op hun opleiding geleerd hoe met conflict om te gaan in de klas en hoe de veiligheid van alle leerlingen te garanderen. Stel je voor het wordt niet besproken in de klas. Dan zullen de gesprekken over gender- en seksuele diversiteit alleen buiten het klaslokaal plaatsvinden. De kans dat er dan gepest wordt is een stuk groter omdat er geen docent bij is die het conflict kan helpen op te lossen.

Naast de voordelen zijn er ook nadelen van onze oplossing. Hiervoor zouden we graag advies vragen aan het andere team. Allereerst, vrijheid van onderwijs. In Nederland is er vrijheid van onderwijs, wat betekent dat, binnen de kaders van de wet, onderwijs vrij ingevuld mag worden. Mogen we dit dan wel verplichten volgens artikel 23 van de grondwet? De tweede uitdaging is botsen met overtuigingen van de school. Voor sommige scholen geldt dat progressieve denkwijze over LHBTI+ vraagstukken botst met de overtuigingen van de school. Hoe zouden we dit kunnen oplossen? De tweede uitdaging is de mogelijke onbevoegdheid van de docent. Stel je voor een docent heeft zelf moeite met LHBTI+ vraagstukken. Het is dan minder veilig voor de leerlingen om met deze docent hierover in gesprek te gaan. Wat zouden we hieraan kunnen doen?"

Staart (afsluiting)

"We hebben nu drie voordelen en drie nadelen van onze oplossing uitgelegd. Wij geloven dat school de beste plek is om pesten van LHBTI+ jongeren tegen te gaan en ervoor te zorgen dat zo veel mogelijk mensen leren over gender- en seksuele diversiteit. Wij zijn benieuwd naar jullie oplossing en jullie ideeën voor de uitdagingen die wij hebben gepresenteerd. Samen zorgen we dat alle jongeren zichzelf kunnen zijn zonder pesterijen. "

Ondanks dat je in deze vorm van het debat samenwerkt met het andere team, valt er nog wel te winnen. De jury bepaalt wie de winnaar is. Vergeet dus niet de jury te betrekken door goed oogcontact te maken tijdens het beraad.

Vervolgens presenteert team 2 hun oplossing en de bijbehorende uitdagingen aan team 1. Let op: in deze spreekbeurt reageren ze nog niet op de uitdagingen van team 1! Ze presenteren enkel hun eigen oplossing.

Stap 3

Nu beide teams hun plan hebben gepresenteerd begint het beraad. Eerst gaan we vijf minuten in beraad over de oplossing van team 1. Team 2 begint met een reactie op de uitdagingen die aan hen zijn gepresenteerd. De teams worden door de jury beoordeeld op hoe goed ze naar elkaar luisteren en op elkaar reageren, en hoe goed ze het andere team vooruithelpen. Daarna gaan we in beraad over de oplossing van team 2.

Stap 4

Nu het beraad tussen de twee teams is geweest, vindt de *Freeze!* fase plaats. In deze fase krijgen beide teams minimaal 3 minuten de tijd om met uitkomsten uit heb beraad hun oplossing te verbeteren.

Stap 5

In de laatste beurt, de conclusiebeurt, krijgen beide teams 2 minuten om de laatste versie van hun plan te presenteren. Team 2 mag nu beginnen. In deze beurt noem je weer kort het probleem, en vertel je over je nieuwe plan. Eventueel noem je de voordelen van dit verbeterde plan. Het is nu niet nodig om weer drie uitdagingen te presenteren.

Stap 6

Nu is het aan de jury om te beoordelen wat zij het beste idee vinden, wie het plan het beste heeft gepresenteerd en welk team het best tot oplossingen voor de uitdagingen is gekomen. Let op! Dit gaat zowel over het helpen met de uitdagingen van het andere team, als het verbeteren van het plan van het eigen team.

Na het burgerberaad debat kan ook een klassikaal gesprek gestart worden over wat de klas denkt dat er moet gebeuren. Op die manier kunnen andere leerlingen zich ook mengen in het gesprek, en ontstaat er ruimte voor eventuele andere oplossingen.

Samenvatting Burgerberaad Debat

Wat	Wie	Tijd	Taak
<i>Vorbereiden oplossingen</i>	Team 1 + team 2	10 min.	Verzin een oplossing voor het gepresenteerde probleem
<i>Pitch oplossing team 1</i> <i>Pitch oplossing team 2</i>	Aanvoerder team 1 Aanvoerder team 2	3 min. 3 min.	Oplossing presenteren 3 voordelen van de oplossing 3 uitdagingen
<i>Beraad over oplossing 1</i>	Team 1 + team 2	5 min.	Reageren op uitdagingen Suggesties voor verbetering
<i>Beraad over oplossing 2</i>	Team 1 + team 2	5 min.	Reageren op uitdagingen Suggesties voor verbetering
<i>Freeze</i>	Team 1 + team 2	3 min.	Verbeteren van oplossingen
<i>Conclusie team 2</i> <i>Conclusie team 1</i>	Aanvoerder team 2 Aanvoerder team 1	2 min. 2 min.	Presenteren verbeterde oplossing
<i>Jury oordeel</i>	Jury	5 min.	Feedback op het burgerberaad Eventueel een beste oplossing kiezen